

Değerli okurlar, genellikle yılın son günlerinde kaleme alınan birçok yazıda o yıla ait değerlendirmeler yapılır, gelecek yıla ilişkin öngörüler ve temennilerde bulunulur. Barış, sevgi, kardeşlik olsun, savaşlar sona ersin, aklıktan kimse ölmesin, doğanın dengesi bozulmasın, dünyamız daha temiz olsun, sağlıklı bir yıl geçirelim türünden dileklerde bulunulur. Ancak nedense bunların tam tersini yaşarız. İnsanlar daha sağlıksız hale gelir, savaşlar bitmez aksine artar, gezegenimiz hızla kirlenir, iklim değişiklikleri gözle görülür hale gelir, açlık yayılır ve nüfus hızla artar. Bilinen çözümler olmasına rağmen adeta kimse kılını kıpırdatmaz. Taaa ki mağdur olana kadar.

Ancak değişmemesi gereken bazı şeyler vardır. En başta insanlığımız, yani insan olduğumuz gerçeği! Bu gerçekten kastım insanca yaşama hakkını kendimiz için istediğimiz kadar tüm insanlar için de istememiz. Bunun için çaba gösterilmesi gerekiyor, daha da önemlisi ilkeli olunması gerekiyor. İlkeleri insanı insan yapan değerler bütünü olarak görüyorum. Bu değerler bütününi şöyle tanımlayabiliriz: Çıkarı ön plâna almadan hareket etmek, kendi yararı için başkasının hakkına tecavüz etmemek, güveni ve görevi istismar etmemek, aldatmamak, dürüst ve çalışkan olmak.

GÜÇ VE POZİSYON

Değerli okurlar, lider olmak kolay değildir. Öncelikle ilkelere olacak, genel kabul görmüş ilkelerin yanı sıra insanı insan yapan değerlerle de donatılmış olacaksınız. Adil olacaksınız, bilgili olacaksınız, bilge olacaksınız, dinleyeceksiniz, anlayacaksınız ve çözüm üreteceksiniz. Gücünüzü herkes bilecek ama yüzde yüz gerekmedikçe asla güç kullanmayacaksınız. Bu vesileyle önemli gördüğüm iki kavrama atıfta bulunmak istiyorum. Güç ve pozisyon! Yani gücünüzü pozisyondan mı alıyorsunuz, yoksa gerçekten güçlü müsünüz? Şöyle de sorabiliriz: Geldiğiniz makam sizinle güç mü kazanıyor yoksa siz mi o makamları güç kazanıyorsunuz? Yanıtı bulmak için tarihin sayfalarına bakmak yeterli sanırım. Sorarım size Cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturan Mustafa Kemal Atatürk o makama güç mü verdi, yoksa gücünü o makamdan mı aldı?

Değerli okurlar bildiğiniz gibi her yıl Ocak ayında meşhur Davos toplantıları yapılır.

Bu toplantılarla ilgili olarak zaman zaman yazmışımdır. Zira bu toplantıları çok önemserim, tek bir kelimesi bile son derece kıymetli olan bu raporların üniversite müfredatına konulması bile o üniversiteye çağ atlatır. Birkaç gün önce yayınlanan “Küresel Gündem Görünümü: 2014” başlıklı WEF Raporu’nda 2014 yılının ilk 10 trendi şu şekilde sıralanmış: 1. Orta Doğu ve Kuzey Afrika’da sosyal tansiyonda artış, 2. Gelir uçurumunun daha da artması, 3. Kalıcı yapısal işsizlik, 4. Siber tehditlerin artması ve yoğunlaşması, 5. İklim değişikliğine karşı hareketsizlik, 6. Ekonomik politikalara olan güvenin azalması, 7. Liderliğin değerlerden yoksun olması, 8. Asya’da orta sınıfın genişlemesi, 9. Mega-şehirlerin artması, 10. Yanlış/hatalı bilginin on-line olarak hızla yayılması. Tüm bu trendler raporda ayrıntılı bir şekilde ele alınmış. Sanırım bu trendler arasında en önemli yine ilk sırada yer alan politik istikrarsızlığın askeri müdahalelere dönüşme riski.

BÜYÜK SORULAR

Raporda “büyük sorular” başlıklı ayrı bir bölüm mevcut. Burada ilk soru kayaç gazının (shale gas) geleceği hakkında. Diğer sorular da sırasıyla (i) demokrasinin geleceği, (ii) dijital takip/izleme/gözetimin geleceği, (iii) Kuzey Kutbunun geleceği ve (iv) çok uluslu şirketlerin geleceği. Ayrıca hemen uzay yarışına da değinilen raporda yarışın Rusya, ABD, Çin, Avrupa, Hindistan ve Japonya arasında sürdüğüne dikkat çekiliyor. Baş çeken üç ülke sırasıyla Rusya, ABD ve Çin. Raporda son olarak büyük veri ve veri güvenliği konularının yanı sıra yenilikçilik ve girişimciliğe yer veriliyor.

Değerli okurlar, çok sayıda dergi ve gazete satın alıyorum, keyifle okuyorum, analizler yapmaya ve edindiğim bilgileri vaktim elverdiğince öğrencilerimle ve bu satırlarla da sizlerle paylaşmaya çalışıyorum. Satın aldıklarım arasında İngilizce olanlar çoğunlukta. Farklı görüşler, farklı yorumlar aynı konuya farklı açılardan bakmama yardımcı oluyor. Wall Street Gazetesi’nin 2 Ocak tarihli

2014 yılı ilkeler yılı olsun

Doç. Dr.Coşkun Küçüközmen

coskunkucukozmen@ekonomik-cozum.com.tr

sayısında 2014 yılında dikkatle izlenmesi gereken kişiler listesi yayınlanmış. Bu kişiler arasında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da yer alıyor. Diğer isimler Bill de Blasio, General Joseph Dunford, LeBron James, Joseph Kurtz, Jack Ma, Nicolás Maduro, Alan Mulally, Clive Palmer, Doug Parker, Pope Francis, Juan Manuel Santos, General Raheel Sharif, General Abdel Fattah Al Sisi, Aung Sang Suu Kyi, Ursula von der Leyen ve Jacob Zuma. Çoğunu bildiğimizi düşündüğüm bu kişiler hakkında internet üzerinden (People to Watch in 2014) ya da birer birer Google’den arayarak bilgi sahibi olabilir, dilerseniz bu kişileri zaman zaman yazılı / dijital ve görsel medyadan takip edebilirsiniz.

ARAŞTIRMA ÖDEVİ

Türkiye her zaman olduğu gibi zor bir sınavdan geçiyor. Ancak birçok ülkenin benzer türde zorluklar yaşadığı da ifade edelim. Sağlam temeller üzerine kurulmuş, Cumhuriyet rejimimizin zarar görmemesi gerekiyor. Zira bu devlet her şeyden önce belli ilkeler üzerine kurulmuştur. Ne var ki demokratik hukuk devleti olduğumuzu ne kadar ifade edersek edelim dışarıdan bu tür bir devlet değilmiz gibi algılanıyoruz.

Değerli okurlar, yaşanan olaylar neticesinde ekonomik sıkıntılar giderek daha çok hissedilecek, hafif krizler geçireceğiz. Bunların geçici olduğunu ümit ediyorum. Bu konularda neler yapmamız gerektiğini önümüzdeki haftalarda sizlerle paylaşmak niyetindeyim. Anlık bilgi, görüş ve düşüncelerini twitter’den aktarıyorum (@ckucukozmen). Ancak bugünlerde değişime uyum ve artan farkındalık düzeyi kavramlarını biraz daha pekiştirmemiz gerekiyor. Bu vesileyle sizlere haddim olmayarak küçük bir araştırma ödevi vermek istiyorum. İlgili duyan okurların, özellikle genç akademisyenlerin İngilizcesini yazdığım bu kavramları araştırmasını diliyorum, bu kavramlara yazılarımda zaman zaman yer vereceğim: Odious debt, nepotism, cronyism. Yazının başında da ifade ettiğim gibi ilkeli bir yıl olması dileğiyle.